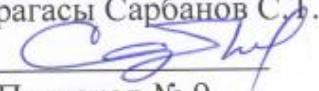

«МАКУЛДАШЫЛГАН»
Аккредитациялык Кеңештин
төрагасы Сарбанов С.Т.

Протокол № 9
04.07.2024-ж.

«БЕКТЕМИН»

Директор Кошоева Б.Б.

**ОРТО КЕСИПТИК ОКУУ ЖАЙЛАРЫНДА
НЕГИЗГИ КЕСИПТИК БИЛИМ БЕРҮҮ ПРОГРАММАСЫН
ПРОГРАММА АККРЕДИТАЦИЯСЫ ҮЧҮН
ӨЗҮ-ӨЗҮ БААЛОО ЖҮРГҮЗҮҮ БОЮНЧА
КОЛДОНМО**

Бишкек -2024

Орто кесиптик окуу жайларында негизги кесиптик билим берүү программасын программа аккредитациясы үчүн өзү-өзү баалоо жүргүзүү боюнча колдонмо - Бишкек, 2024 – 25 бет.

Орто кесиптик билим берүүнүн программаларын аккредитациялоо боюнча колдонмо аккредитациялоо процессине, ОЖдун программалык өзүн өзү баалоо процессинин негизги элементтерин камтыйт.

Программалык өзүн-өзү баалоону жүргүзүү үчүн стандарттарга жана критерийлерге комментарийлер берилди.

Орто кесиптик билим берүүнү программалык аккредитациялоону жүргүзүү боюнча колдонмо Кыргыз Республикасынын Орто окуу жайларынын жетекчилигине, окутуучуларына жана кызматкерлерине, АРТКИнин эксперттерине, Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлигинин органдарынын жана уюмдарынын өкүлдөрүнө арналган.

МАЗМУНУ

1. Колдонмо статусу	3
2. Колдонмонун максаты	3
3. Колдонуу чөйрөсү	3
4. Терминдер жана аныктамалар	3
5. Белгилер жана кыскартуулар	5
6. Өзүн-өзү баалоо отчетунун түзүмү жана форматы	7
7. Стандарттары	10
Стандарт 1 "Билим берүү программалары"	
Стандарт 2 "Кабыл алуу, таануу жана сертификаттоо"	
Стандарт 3 "Окуучуга багытталган окутуу жана студенттердин сабакка жетишүүнүсүн баалоо"	
Стандарт 4 Педагогикалык жана окуу-көмөкчү кызматкерлер»	
Стандарт 5 "Материалдык жана маалыматтык ресурстар"	
8. Өзүн-өзү баалоо боюнча комиссиянын корутундусу	19
9. Адабият	23

1. Колдонмонун статусу

Бул колдонмо негизги билим берүү программаларын программалык аккредитациялоо боюнча АРКТИнин жалпы колдонмосунун бөлүгү болуп саналат.

2. Колдонмонун максаты

Бул колдонмонун максаты билим берүүнүн аккредитациялануучу уюмдарына эксперттик баалоону жүргүзүү жана негизги билим берүү программасын программалык аккредитациялоону ыйгаруу жөнүндө чечим кабыл алуу үчүн негизи катары АРКТИде берилүүчү негизги билим берүү программаларынын өзүн-өзү баалоо боюнча отчетун түзүү боюнча сунуштарды берүү жана шарттарын түшүндүрүү болуп саналат.

3. Колдонуу чөйрөсү

Бул колдонмо АРКТИнин программалык аккредитациялоонун бекитилген стандарттарынын негизинде түзүлгөн. Өзүн-өзү баалоо боюнча отчетту толтурууда жана берүүдө ушул Колдонмотин шарттарынын аткарылышынын тактыгы жана тууралыгы эксперттик комиссиянын ОКОЖго иш сапары жана АРКТИ тарабынан аккредитациялоо жөнүндө чечим чыгаруу процессинде АРКТИ тарабынан НКББПны баалоо үчүн негиз болуп саналат.

4. Терминдер жана аныктамалар

Бул колдонмодо "Билим берүү жөнүндө" Кыргыз Республикасынын Мыйзамына жана билим берүү жаатындагы Кыргыз Республикасынын башка ченемдик укуктук актыларына ылайык терминдер жана аныктамалар колдонулат. Аларга кошумча ушул стандарттарда төмөнкүдөй аныктамалар белгиленген:

Аккредитация - билим берүү уюмунун же анын айрым билим берүү программаларынын деңгээлин аккредитациялык агенттик тарабынан баалоонун жол-жобосу, анын жүрүшүндө билим берүү уюмунун же билим берүү программасынын белгилүү бир критерийлерге жана стандарттарга ылайык келиши таанылат.

Программалык Аккредитация - билим берүү уюмунун айрым программдарынын белгилүү бир критерийлерге жана стандарттарга ылайыктуулугун баалоо жол-жобосу.

Европалык кредит которуу жана топтоо тутуму (European Credit Transfer and Accumulation System - ECTS): берилген окуу натыйжаларына жетишүү үчүн зарыл болгон студенттин окуу жүктөмүнө негизделген система. Нормага ылайык, 60 кредит бир окуу жылында студенттин толук окуу жүктөмүнө туура келет.

Билим берүү программаларынын сапаты. Окуучулардын жана бүтүрүүчүлөрдүн компетенттүүлүк деңгээлинин билим берүү стандарттарын ишке ашыруучу уюм тарабынан белгиленген билим берүү стандарттарынын талаптарына жана кошумча талаптарга ылайык келиши.

Компетенттүүлүк - белгилүү бир чөйрөдө анын натыйжалуу жемиштүү иши үчүн зарыл болгон окуучуну (окуп жаткан адамды) билим берүүгө даярдоонун алдын ала белгиленген социалдык талабы (ченеми).

Студенттерди окутуунун акыркы натыйжалары - бул программанын аягында студенттер ээ болууга тийиш болгон компетенциялардын, билимдердин жана жөндөмдөрдүн жыйындысы.

Кредит (зачеттук бирдик): студенттин жүгүн мүнөздөө үчүн дисциплинанын бирдиктерине туура келген сандык маани, аны аяктоонун зарыл аты жана ОКОЖдо толук жылдык академиялык окууну аяктоо үчүн жалпы ишке карата ар бир курс боюнча зарыл иштин көлөмүн чагылдырат. ECTS кредитти керектүү ишти аткаргандан кийин жана жетишилген окуу натыйжаларына ылайыктуу баа алгандан кийин гана алууга болот.

Модуль: билим берүү программасынын бир бөлүгү же окуу дисциплинасынын бир бөлүгү, билим берүүнүн, тарбиялоонун белгиленген максаттарына жана натыйжаларына карата белгилүү бир логикалык аяктоону талап кылат.

Билим берүү кызматтарынын мониторинги: билим берүү иш-аракеттеринин процесстери жана проценти жөнүндө маалыматтарды чогултуу жана талдоо.

Негизги билим берүү программасы - даярдоонун тиешелүү багыты боюнча билим берүү процессинин максаттарын, күтүлүүчү натыйжаларын, мазмунун жана ишке ашырылышын жөнгө салуучу окуу-методикалык алдын-ала божомолдоонун жыйындысы.

Керектөөчү-продукция же кызмат алуучу уюм же адам (окутуп-үйрөтүүчүлөр, алардын ата-энелери, иш берүүчүлөр, мамлекет).

Тышкы аудиторлор комиссиясы тарабынан ОКОЖго баруусу – аккредитациялоо процессинин жалпы кабыл алынган бөлүгү болуп саналган тышкы баалоонун компоненти. Тышкы аудиторлор-эксперттер ОКОЖдун өзүн-өзү баалоо материалдарын текшерүү, профессордук–окутуучулук курам, студенттер, кызматкерлер менен маектешүү жана көрсөтүлгөн кызматтардын сапатын жана натыйжалуулугун баалоо, ошондой эле аларды өркүндөтүү боюнча сунуштарды берүү үчүн Орто окуу жайына барышат. Баруунун натыйжасы болуп Орто окуу жайдын аудити боюнча отчет эсептелет;

Жол-жобосу - ишти же процессти жүзөгө ашыруунун белгиленген ыкмасы.

Процесс -"кирүүлөрдү" "чыгууларга" айландыруучу ишмерлердин өз ара байланышкан жана өз ара аракеттенүүчү түрлөрүнүн жыйындысы.

Окутуунун натыйжалары - негизги билим берүү программасы / модулу боюнча окутуунун натыйжасында алынган компетенциялар.

Сапат системасы - белгиленген эрежелер жана кабыл алынган усулдар менен сапат менеджментинин белгилүү бир функцияларын аткарган жана билим берүү программасынын бардык бүтүрүүчүлөрүнүн кесиптик стандарттарга ылайык белгиленген талаптарга жооп берүүсүн камсыз кылган уюмдагы жол-жоболордун, бөлүмдөрдүн жана кызмат адамдарынын жыйындысы.

Аккредитациялоо стандарттары - аккредитациялоо жол-жобосуна талаптарды белгилөөчү аккредитациялык органдын документтери.

Керектөөчүлөрдүн канааттануусу - керектөөчүлөрдүн алардын талаптарын аткаруу даражасын кабыл алуусу.

Натыйжалуулук - жетишилген натыйжа менен колдонулган ресурстардын ортосундагы катыш.

5. БЕЛГИЛЕР ЖАНА КЫСКАРТУУЛАР

Ушул колдонмодо төмөнкү белгилер жана кыскартуулар колдонулат:

КР - Кыргыз Республикасы;

КР БИМ - Кыргыз Республикасынын билим берүү жана илим министрлиги;

ОКОЖ – Орто кесиптик окуу жайы;

ТЭК - тышкы эксперттик комиссия;

МББС - мамлекеттик билим берүү стандарты

АРТКИ - аккредитациялоонун, рейтингдин жана сертификациялоонун көз карандысыз институту;

ИИИ – илимий изилдөө иштери;

НКББП - негизги кесиптик билим берүү программасы;

ECTS - европалык кредиттик которуу жана топтоо тутуму;

ESG – Орто билим берүүнүн Европа мейкиндигиндеги сапат кепилдиги үчүн кабыл алынган стандарттары жана сунуштамалары (European Standards and Guidelines);

ПОК - профессордук-окутуучулук курам;

УКС - Улуттук квалификация системасы

МКТ – маалымат коммуникациялык технологиялар

ОК – окумуштуулар кеңеши

ПК – педагогикалык кеңеши

ОКК – окуу көмөкчү курамы

ОМБ – окуу методикалык бирикме

АК - аккредитациялык кеңеш

6. ӨЗҮН-ӨЗҮ БААЛОО ОТЧЕТУНУН ТҮЗҮМҮ ЖАНА ФОРМАТЫ

АРТКИнин директору тарабынан бекитилген 04.07.2024жылдын № 2/008 буйругу

Окуу жайдын өзүн-өзү баалоо боюнча отчетуна карата негизги талаптар

№	Бөлүмдөрдүн аталышы	Талаптар	Эскертүүлөр
1	Жалпы	Отчеттун текстинин шрифти-12,; Бөлүмдүн аталыштарынын шрифти - 14 Times New Roman калың шрифт болушу керек. Отчеттун бардык таблицалары, графиктери, иллюстрациялары жана тиркемелери номерлениши керек.	
2	Титулдук барак	Титулдук баракта келтирилген маалымат: Барактын ортосунда-жогору турган уюмдун, окуу жайдын жана аккредитациялануучу программанын толук аталышы (программалык аккредитация болгон учурда). Өзүн-өзү баалоо боюнча комиссиянын мүчөлөрүнүн Аты-жөнү. Фамилиялардын карама-каршы жагында колу болушу керек. 2-бетте - бөлүмдөрдүн барактарын көрсөтүү менен отчеттун мазмуну. 3-бетте - кыскартуулардын тизмеси.	Отчет А4 форматындагы титулдук баракчадан башталат, ал анын мукабасы менен көрсөтүлөт.
3	Өзүн-өзү баалоо отчетунун түзүмү	Өзүн-өзү баалоо отчетунун бөлүмдөрү: - Киришүү - 1-5 аккредитациялык стандарттардын аткарылышын талдоонун натыйжалары жана алардын далилдери; - Корутунду; - Тиркемелер.	Жалпы киришүү; Калган бөлүмдөр ар бир билим берүү программасы боюнча ырааттуу жазылышы керек.

4	Киришүү	<p>Кириш сөзүндө келтирилген маалымат:</p> <ul style="list-style-type: none"> - мекеменин почта дареги, телефондору, e-mail, веб-сайт; - окуу жайын түзүү жөнүндө маалыматтар (тиешелүү документтердин көчүрмөлөрү тиркелет); - Окуу жайдын жетекчисинин, анын орун басарларынын Аты-жөнү, аккредитациялангандыгы үчүн жооп жана алардын байланыш маалыматтары (телефондор, перевестри); - өзүн-өзү баалоо боюнча комиссиянын курамы; - окуу жайдын ишке ашырылуучу билим берүү программаларынын тизмеси; - билим берүү программаларына лицензиялар жөнүндө маалыматтар (лицензиялар жана алардын тиркемелери тиркелет); - окуу жайдын билим берүү программаларын аккредитациялоо жөнүндө маалыматтар (сертификаттын көчүрмөлөрү тиркелет); - окуу жай алган сыйлыктар жөнүндө маалыматтар (тиешелүү документтердин көчүрмөлөрү тиркелет); - окуу жайдын ар кандай уюмдарга мүчөлүгү жөнүндө маалыматтар (тиешелүү документтердин көчүрмөлөрү тиркелет); - бардык билим берүү программалары боюнча студенттердин саны жөнүндө маалыматтар (тиешелүү документтердин көчүрмөлөрү тиркелет); - аккредитациялануучу билим берүү программаларынын окуу пландары жөнүндө маалыматтар (окуу пландарынын көчүрмөлөрү тиркелет); - окуу жайдын кыскача тарыхы. 	
5	Аккредитациялык стандарттардын аткарылышын талдоонун натыйжалары жана алардын далилдери	<p>Өзүн-өзү баалоо отчетунда келтирилген маалыматтар:</p> <p>Билим берүү мекемесинин өзүн өзү баалоо боюнча отчету Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин «Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларын бекитүү жөнүндө» токтомуна ылайык ар бир аккредитацияланган билим берүү программасы боюнча аккредитациялоо стандарттарынын жана критерийлеринин аткарылышын талдоонун ырааттуу натыйжаларын</p>	5 (беш) аккредитациялоо стандарттары жана критерийлери ЖОЖ - 31 критерий ОКОЖ - 26 критерий

		<p>берүүгө тийиш. 2024-жылдын 15-майындагы № 246 билим берүү тармагындагы аккредитация жөнүндө</p> <p>Өзүн-өзү баалоо комиссиясынын анализи өзүн-өзү сындoo жана далилдүү болушу керек.</p> <p>Стандарттарга жана критерийлерге шайкештигин тастыктаган далилдер документтештирилүүгө тийиш.</p> <p>Өзүн-өзү баалоо комиссиясы ар бир критерийдин, ар бир стандарттын аткарылышы, аткарылышы, сын-пикирлер менен аткарылышы же аткарылбагандыгы жөнүндө корутунду чыгарышы керек.</p> <p>Критерийлердин аткарылышын талдоонун натыйжалары боюнча өзүн-өзү баалоо комиссиясы ар бир аккредитациялоо стандартынын аткарылышы, аткарылышы, сын-пикирлер менен аткарылышы же аткарылбагандыгы жөнүндө корутунду чыгарышы керек.</p>	<p>Ар бир критерий боюнча аткарууну баалоо болушу керек.</p> <p>Ар бир аккредитациялык стандарт боюнча анын аткарылышын баалоо, күчтүү жана алсыз жактарын аныктоо зарыл.</p>
6	Корутунду	<p>Корутундуда келтирилген маалымат:</p> <ul style="list-style-type: none"> - программанын күчтүү жактары; - программанын алсыз жактары; - бардык 5 аккредитациялык стандарттардын аткарылышын баалоо. 	
7	Тиркеме	<p>Колдонмолордо берилген маалымат:</p> <p>Тиркемелерде аккредитациялык стандарттардын жана критерийлердин аткарылышынын документалдык далилдери болушу керек.</p> <p>Ар бир колдонмо жаңы барактан башталып, аталышы жана өсүп жаткан бети менен номерлениши керек.</p>	<p>Отчеттун негизинде жазылган алгачкы маалыматтар.</p>

7. СТАНДАРТЫ

Стандарт 1 "Билим берүү программалары"

НКББПны ишке ашыруу билим берүү деңгээлдеринин квалификациялык алкактарына ылайык келген келечектеги адистердин кесиптик компетенттүүлүгүн калыптандырууга жана рыноктун керектөөлөрүн канааттандырууга багытталган. Билим берүү программасын ишке ашыруунун максаты-келечектеги адистердин квалификациялык талаптарга жооп берүүдө кесиптик компетенттүүлүгүн калыптандыруу жана өлкөнүн эмгек рыногунун керектөөлөрүн канааттандыруу. ОКОЖ ар кандай формаларга, деңгээлдерге жана колдонулган технологияларга, мониторинг жүргүзүү жана мезгил-мезгили менен баалоо форматына карата өзүнүн талаптарын аныктоого тийиш. НКББПнын мониторинги жана мезгил-мезгили менен баалоо НКББПнын максаттарына жетүүгө, окутуунун пландаштырылган натыйжаларын толук калыптандырууга багытталган.

Таблица 1

Билим берүү программасын баалоо критерийлери	Каралууга тийиш болгон маселелер	Көмөкчү материалдардын тизмеси жана тастыктоочу документтер
<p>1.1. НКББП билим берүү уюмунун миссиясына жана эмгек рыногунун талаптарына жооп берген так аныкталган билим берүү максаттарын жана окутуунун күтүлгөн натыйжаларын камтыйт. НКББПнын бүтүрүүчүсүнүн модели иштелип чыккан.</p>	<p>-НКББПны окутуунун максаттары жана күтүлгөн натыйжалары кандай? -НКББПны бекитүү кандай жол менен жүрөт? НКББПны рецензиялоону ким ишке ашырат? Программалык камсыздоону ишке ашыруунун максаттарына жана натыйжаларына ылайык иш окуу пландарын жана дисциплиналардын жумушчу программаларын түзүүдө ОКОЖдун эмгек рыногунун алдын-ала коюучулары менен өз ара аракеттенүү механизми барбы? -НКББПнын бүтүрүүчүсүнүн модели кандай жол менен иштелип чыкты жана аны иштеп чыгууга кимдер катышты? -Окуу деңгээли бүтүрүүчүнүн моделине кандай таасир этет?</p>	<p>- Мамлекеттик билим берүү стандарты - Билим берүү программасы - ПКнын, кафедралардын отурумдарынын протоколу - Тегерек столдор - Бүтүрүүчүнүн модели - Компетенттүүлүк матрицасы - Окуу планы - Жумушчу окуу планы - Дисциплиналар программалары - Кесиптик эмгек рыногунун талаптарын эске алаган программанын далилдеген күбөлүк. - Жумушчу окуу - Кызматкерлердин, студенттердин, бүтүрүүчүлөрдүн жана кесиптик коомчулуктун өкүлдөрүнүн (иш берүүчүлөрдүн) кесиптик окуу пландарын жана дисциплиналардын жумушчу программаларын иштеп чыгууга катышуусу жөнүндө документтик күбөлүктөр</p>

<p>1.2. Окуу жүктөмү, окуу ишинин эмгек сыйымдуулугу билим берүү тармагындагы КР ченемдик документтерине ылайык келет.</p>	<p>-Дисциплиналардын эмгек сыйымдуулугу кайсы документтерде белгиленет? -Жумуш берүүчүлөр окуу дисциплиналарынын эмгек сыйымдуулугун аныктоого кандай катышат?</p>	<p>- Окуу планы - Билим берүү программасы - Окуу процессинин графиги - Тегерек столдор</p>
<p>1.3. НКББП теорияны жана практиканы натыйжалуу интеграциялап, студенттердин практиканын бардык түрлөрүн өткөрүү үчүн оорунду камсыз кылат.</p>	<p>- Практиканын бардык түрлөрүнөн өтүүнү кандай жол менен уюштурат? - Окуучулардын практика өтөөгү жана алардын уюштурулушуна канааттанган баа кандай жүргүзүлөт?</p>	<p>-Практиканын бардык түрлөрүнөн өтүү үчүн жерлердин маалымат базасы - Ишканалар жана уюмдар менен келишимдер</p>
<p>1.4. Билим берүү уюму эмгек рыногундагы өзгөрүүлөрдү, иш берүүчүлөрдүн талаптарын жана коомдун социалдык суроо-талаптарын эске алуу менен НКББПнын мазмунун жана түзүмүн кайра карап чыгууну камсыз кылууга милдеттүү.</p>	<p>-НКББПны кайра кароо кайсы мөөнөттөрдө каралган? -Программаларды бекитүү жана кайра кароо күнүн көрсөтүү -НКББПны кайра кароодо эмгек рыногундагы өзгөрүүлөр кандайча эске алынат?</p>	<p>- ПОКтун, кызматкерлердин, студенттердин, бүтүрүүчүлөрдүн жана кесиптик коомчулуктун өкүлдөрүнүн (иш берүүчүлөрдүн) НКББПны иштеп чыгууга катышуусу жөнүндө документтик күбөлүктөр</p>
<p>1.5. НКББП билим берүү процессинде инновациялык окуу-методикалык ресурстарды жана технологияларды колдонот. Билим берүү уюму окутуунун ар кандай формаларын жана ыкмаларын колдонууну камсыз кылууга тийиш.</p>	<p>-ОКОЖдо окутуунун кандай формалары колдонулат? - Билим берүү процессине окутуунун кандай активдүү усулдары жана окутуунун инновациялык усулдары киргизилген? -Кайсынысын ишке ашыруу пландаштырылууда? -</p>	<p>-Студенттерди окутуунун формаларын жөнгө салуучу документтер - Билим берүү процессин коштоонун маалыматтык системасын киргизүү күбөлүгү - кафедранын отурумунун протоколунан көчүрмө</p>
<p>1.6. НКББП окуучулардын ар кандай топторун, алардын муктаждыктарын аныктайт, аларга ийкемдүү окуу траекторияларын берет жана кошумча билим берүү кызматтарын уюштурат.</p>	<p>-НКББПнын алкагында окуучулардын кандай ар кандай топтору аныкталды? - Алардын муктаждыктарын аныктоо кандай жол менен ишке ашырылат? -НКББПны ишке ашырууда окуп жаткандардын жекече өзгөчөлүктөрү кантип эске алынат? - Окугандардын жеке өзгөчөлүктөрү жеке билим берүү траекториясын түзүүгө жана НКББПны ишке ашырууга кандай таасир этет?</p>	<p>- кыргыз тилинде окутулган топтор - англис тилинде окутулган топтор - ден соолугу чектелген адамдарга топтор - Тиешелүү документтер: буйруктар, медициналык маалымкаттары</p>

Стандарт 2 "Кабыл алуу, таануу жана сертификаттоо"

Билим берүү уюму кабыл алууну, таанууну жана серти-фикацияны жөнгө салуучу бел-гилүү, жарыяланган жана ырааттуу колдонулуучу эрежелерди көрсөтүшү керек.

Таблица 2

Билим берүү программа-сын баалоо критерийлери	Каралууга тийиш болгон маселелер	Көмөкчү материалдардын тизмеси жана тастык-тоочу документтер
<p>2.1. НКББП окугандардын контингентин кабыл алуудан баштап бүтүргөнгө чейин саясатын көрсөтүшү жана анын жол-жоболорунун ачык-айкындыгын камсыз кылууга тийиш. Окутуунун бардык мезгилдерин жөнгө салуучу жол-жоболор (кабыл алуудан аяктоого чейин) аныкталууга, бекитилүүгө, жарыяланууга тийиш. НКББП кабыл алуунун жыйынтыктарына талдоо көрсөтүп, алынган натыйжалардын негизинде аны дайыма жакшыртып турууга тийиш.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Абитуриенттерди кабыл алуу эрежелеринин жана жол-жоболорунун болушу жана натыйжалуулугу. - Окуучулардын контингенти кандайча түзүлөт? - Кабыл алуунун жыйынтыгы кандай бааланат? - Кесипке багыт берүү ишинин саясаты кандайча аныкталат? 	<ul style="list-style-type: none"> - Кабыл алуу планы - Кабыл алуу сынактарына талаптар - ЖРТ сертификаттары - Кабыл алуу сынагына катышкан абитуриенттердин тизмеси - Билим берүү уюмунун сайты - Кабыл алуу комиссиясынын отчету - Кирүү талаптарын жана жол-жоболорун талдоонун жана баалоонун жыйынтыктары жөнүндө отчеттор - Кесипке багыт берүү ишинин стратегиясы
<p>2.2. НКББП жаңы кабыл алынган жана чет өлкөлүк студенттер үчүн атайын адаптация жана колдоо программаларын кароого тийиш. Студенттердин академиялык мобилдүүлүгүнүн болушу, ошондой эле окуу үчүн гранттарды алууга ОКОЖ тарабынан жардам көрсөтүүшү керек.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ОКОЖто кандай адаптация программалары бар? - Таанышуу курсунун мазмунун көрсөтүү. Ал канча жолу кайра каралат? - Чет элдик студенттер үчүн кандай программалар каралган? - Алар үчүн кандай иш-чаралар өткөрүлүүдө? - НКББПнын студенттери тышкы жана ички мобилдүүлүк программалары жөнүндө кантип маалымат алышат? - ОКОЖ жана окуу жайдын жетекчилиги студенттердин мобилдүүлүгүнө кандай көмөктөшөт? - Академиялык мобилдүүлүк кандайча колдоого алынат? - Академиялык мобилдүүлүктү ким көзөмөлдөйт жана анын жыйынтыгын талдайт? 	<ul style="list-style-type: none"> - Жаңы кабыл алынган жана чет өлкөлүк студенттер үчүн адаптация жана колдоо программалары? - Иш-чаралардын тизмеси - Тышкы жана ички мобилдүүлүк программалары - Ченемдик документтер - Академиялык мобилдүүлүк боюнча келишимдер

2.3. НКББП окуучулардын окуу процессинде ийгиликтер-ди камсыз кылуу үчүн квалификацияларды жана мурунку билим берүү мөөнөттөрүн объективдүү тааныйт.	-Башка билим берүү уюмдарында студенттердин мурунку окуу мөөнөттөрү жана алган кредиттери кандай эсепке алынат?	- кредиттерди, студенттердин башка билим берүү уюмдарында окуу мөөнөттөрүн таануу эрежелери - студенттердин башка окуу жайларда окуганын ырастоочу документтер
2.4. НКББП жарнак жана маалымат таркатуу боюнча бирдиктүү саясатты жүргүзөт. Келечектеги абитуриенттер жана кесипкөй ишканалар менен иштөөнүн жакшы иштеген системасы бар.	-Кесиптик багыт берүү иштерин жүргүзүү максатында окуу жайлары менен кандай байланыштар түзүлөт?	- кесиптик багыт берүү ишин жөнгө салуучу документтер: - кесиптик иш планы - мектептер менен келишимдер - ишканалар менен келишимдер

Стандарт 3 «Окуучуга багытталган окутуу жана студенттердин сабакка жетишүүнүсүн баалоо»

Билим берүү уюму студенттерди окуу процессин биргелешип түзүүдө активдүү роль ойноого үндөгөн билим берүү программаларын иштеп чыгууну камсыздайт жана окуучулардын ишин баалоо бул ыкманы чагылдырат. Билимди баалоо ар бир окуучунун окуу максаттарына жетишүүсүнө объективдүү баа бериши керек. НКББП кесиптик компетенттүүлүктү калыптандырууга көмөктөшүүчү жана студенттердин жеке муктаждыктарын жана мүмкүнчүлүктөрүн эске алган окуу чөйрөсүн түзөт.

Таблица 3

Билим берүү программасын баалоо критерийлери	Каралууга тийиш болгон маселелер	Көмөкчү материалдардын тизмеси жана тастыктоочу документтер
3.1. НКББП окутуунун ар кандай ыкмаларын колдонуу жана окутуунун натыйжаларын баалоо боюнча кайтарым байланыш системасынын бар экендигин көрсөтүшү керек.	- Окутуунун айрым ыкмаларын колдонуунун эффективдүүлүгүн талдоо максатында окуучуларга кайтарым байланыш кандай жүргүзүлөт?	- Студенттерге педагогикалык методдорду, окуу материалдарын эффективдүү пайдалануу боюнча кайтарым байланышты камсыз кылуу максатында иштелип чыккан документ-тер, окуу педагогикалык комплектер (ОМК, ЖП)
3.2. НКББП окуучуларды баалоо процедуралары окуунун пландаштырылган натыйжаларына жана программанын максаттарына шайкеш келишин камсыз кылууга тийиш. НКББП окутуунун натыйжаларын баалоо механизминин ырааттуулугун, ачыктыгын, жеткиликтүүлүгүн объективдүүлүгүн жана апелляцияны дагы камсыз кылууга тийиш. НКББП	- Студенттердин билимин баалоонун формаларын жана ыкмаларын сүрөттөп бергиле. -Баалоонун критерийлери жана ыкмалары окуучуларга кандай жеткирилет? - Билимди баалоо процедурасынын ачыктыгы кандай камсыздалат? -Апелляциялык кайрылуу кандай жүргүзүлөт? - Билимди баалоонун жыйынтыгына кантип даттанууга болот?	-критерийлерди жана баалоо ыкмаларын түзүү документтер (ОМК, ЖП) - ОКОЖ, факультет, бөлүмдөр сайты - Билдирүү тактасы - Колдонулган критерийлер жана баалоо процедуралары жөнүндө студенттерге маалымат берүү далили (студенттин арызы, каттоо журналы) - факультеттин, кафедранын жыйналыштарынан көчүрмөлөр

<p>студенттердин даттанууларына жооп берүү тартиби бар экендигин көрсөтүшү керек.</p>	<p>-Студенттердин арыздарына жооп берүү тартибин айттып берсеңиз? -Студенттердин арыздарын кароого ким жооп берет? Аларды кароодо чечимдер кандай кабыл алынат?</p>	<p>- кызматтык милдеттери</p>
<p>3.3. НКББП окуучулардын окуусун таштоо себептерине мониторинг жүргүзөт жана окуудагы жетишкендиктерди жакшыртуу боюнча чараларды көрөт.</p>	<p>-Студенттердин окууну таштап кетүү себептери кандай көзөмөлдөнөт? -Окуу көрсөткүчтөрүн жогорулатуу боюнча кандай чаралар көрүлүп жатат?</p>	<p>- отчеттор, протоколдор, буйруктар, жоболор</p>
<p>3.4. НКББП окуучулардын ар кандай топторунун муктаждыктарын эске алуу менен ишке ашырылат. НКББП окутуунун жана контролдун заманбап, инновациялык ыкмаларын колдонуу менен билим берүү процессинин интеграцияланган маалыматтык системасына ээ болууга тийиш.</p>	<p>- Студенттердин түрдүү топторунун муктаждыктары кандай эске алынат? -Окуу процессин колдоо үчүн кандай маалымат системасы ишке ашырылды? -Студенттердин өз алдынча ишин өркүндөтүү үчүн кандай окутуу жана контролдоо технологиялары киргизилүүдө?</p>	<p>-Жоболор, буйруктар -Маалымат системасы коштоп жүрүү билим берүү процесси ишке ашырылгандыгынын далили -Студенттердин өз алдынча иштерди жөнгө салуучу документтер.</p>
<p>3.5. НКББП студенттердин окуу жүктөмүнө, окуу көрсөткүчтөрүнө жана бүтүрүүсүнө, бүтүрүүчүлөрдүн ишке орношуусуна жана кесиптик ишмердигине мониторинг жүргүзөт. Активдүү бүтүрүүчүлөр ассоциациясынын/союздун болушу.</p>	<p>- Сабактык жүктөм кандай көзөмөлдөнөт? - Иштин жүрүшү кандайча көзөмөлдөнөт? - Бүтүрүүчүлөрдүн ишке орношуусу кандай көзөмөлгө алынат? - Бүтүрүүчүлөрдү колдоо жана алардын кийинки кесипкөйлүгүн жогорулатуу боюнча программалар барбы? - ОКОЖдо бүтүрүүчүлөрдүн ассоциациясы түзүлдүбү? Ассоциация тууралуу жалпы маалымат берсеңиз.</p>	<p>- Окуу жүгүн эсептөө жана бөлүштүрүү - Жеке план - Жалпы ведомосту - Бүтүрүүчүлөр тууралуу маалымат - Бүтүрүүчүлөрдүн анкетасы - бүтүрүүчүлөрдүн ассоциациясы/союзу жөнүндө маалымат</p>

Стандарт 4 «Педагогикалык жана окуу-көмөкчү кызматкерлер»

ОКОЖ өзүнүн окутуучуларынын компетенттүүлүгүнө ишениши керек. ОКОЖ өз кызматкерлеринин кесиптик деңгээлин жогорулатууда жана ишке алууда адилеттүү жана ачык-айкын процесстерди колдонууга тийиш. ОКОЖ профессордук-окутуучулук курамдын квалификациясы билим берүү программаларынын керектөөлөрүнө жооп беришин камсыз кылууга тийиш.

Таблица 4

Билим берүү программа-сын баалоо критерийлери	Каралууга тийиш болгон маселелер	Көмөкчү материалдардын тизмеси жана тастыктоочу документтер
<p>4.1. ОКОЖ кадрдык потенциалы ишке ашырылып жаткан НКББП жана эмгек мыйзамдарынын талаптарына ылайык келүүгө тийиш.</p>	<p>- Мугалимдердин адистиктери, илимий даражалары, наамдары жана/же практикалык тажрыйбасы билим берүү программасынын профили-не туура келеби? -Педагогикалык кадрлардын деңгээли кандай? -Учурдагы профессордук-окутуучулук курамы ОКОЖтун стратегиялык өнүгүүсүн камсыз кылууга жөндөмдүүбү? -Педагогикалык жамаат тарабынан тажрыйбага, чөйрөгө жана окутуунун сапатына кандай талаптар коюлат?</p>	<p>-Педагогикалык кадрлар боюнча статистикалык маалыматтарды талдоо: адистиктердин, илимий даражалардын, профессордук-окутуучулук курамдын наамдарынын билим берүү программасынын профилине ылайык келүүсү - Штаттык жана айкаштырылган окутуучулардын саны; - Мугалимдердин окуу жүгүн, окуучулардын мугалимдерге катышын талдоо.</p>
<p>4.2. ОКОЖ инновациялык билим берүү программаларын жана окутуу технологияларын киргизүү үчүн профессордук-окутуучулук курамдын жана окуу-көмөкчү курамдын квалификациясын жогорулатуу системасынын бар экендигин көрсөтүшү керек. Мугалимдердин кесиптик жана инсандык өнүгүүсүнө түрткү берүү үчүн шарттарды түзүү. Академиялык мобилдүүлүктү өнүктүрүү, тиешелүү тармактардан практиктерди окутууга тартуу. Жаш мугалимдерди колдоо.</p>	<p>-Мугалимдерди жана педагогикалык кадрларды даярдоо жана кайра даярдоо, квалификациясын жогорулатуу кандай жүргүзүлүүдө? - Профессордук курамдын структурасы жаңы профессионалдык талаптарга оңой ыңгайлашууга мүмкүндүк береби? - ПОКтун, ОККнын кесиптик жана инсандык өнүгүүсүн системалуу түрдө баалоо процесси барбы? - Профессордук курамдын академиялык мобилдүүлүгү кандай өнүгүп жатат? - Кайсы ОКОЖтор/изилдөө уюмдары менен профессордук-окутуучулук курам-ды жана илимий</p>	<p>- Окутуу жана кайра даярдоо программалары, квалификациясын жогорулатуу, мугалимдердин квалификациясын жогорулатуу жөнүндө маалыматтар: план, сертификаттар, дипломдор - Академиялык мобилдүүлүк программалары/окутуучулар курамын алмашуу жөнүндө келишим. - Отчеттор, сертификаттар - Мугалимдин мотивациясынын далили: сыйлыктар, жылдын мыкты мугалими - Даражаларды коргоо</p>

	<p>кызматкерлерди алмашуу жүрүп жатат?</p> <p>- Академиялык мобилдүүлүктүн натыйжаларын, анын билим берүүнүн сапатын камсыз кылууга кошкон салымын, билим берүү программаларын иштеп чыгууну баяндоо.</p> <p>-НКББПнын жетекчилиги НКББПнын профессордук-окутуучулар курамынын профессионалдык жана инсандык өнүгүүсүнө кандай түрткү берет?</p> <p>-Практикалык мугалимдерди тандоо кандай жүрүп жатат?</p> <p>-Практик мугалимдерди тартуу менен кандай натыйжаларга жетишүүдө?</p> <p>-Окутуунун инновациялык ыкмаларын, алдыңкы технологияларды колдонуу кандайча кубатталып жатат?</p> <p>-Мамлекеттик билим берүү мекемесинин же Орто окуу жайдын жетекчилиги жаш мугалимдерге кандай колдоо көрсөтөт?</p> <p>-Жаш педагогикалык кадрларды өнүктүрүүгө багытталган иш-аракеттердин программасын кандай?</p>	<p>- Инновациялык долбоорлор конкурстары</p> <p>- Мыкты ОМК, ЖП</p> <p>- Жаш мугалимдерди өнүктүрүү жана колдоо программалары</p>
4.3. Мугалимдер окуу куралдарын, окуу китептерин жана башка методикалык иштеп чыгууларды үзгүлтүксүз басып чыгарышат жана өркүндөтүшөт.	Окуу куралдары, окуу китептери жана башка методикалык иштеп чыгуулар канча убакта чыгарылып, өркүндөтүлүп турат?	<p>- Окуу-методикалык иштеп чыгуулардын планы.</p> <p>- Жарыяланган окуу куралдар, иштеп чыгуулар.</p>
4.4. НКББП студенттери тийиштүү адам ресурстары (кураторлор, академиялык кеңешчилер, жатаканадагы мугалимдер ж.б.) менен камсыз кылынат	Жатаканаларда кураторлор, академиялык кеңешчилер жана тарбиячылар кандай иштешет?	<p>- Тарбия иштеринин планы</p> <p>- Куратордун иш планы</p> <p>- Отчеттор</p>
4.5. ОКОЖ профессордук-окутуучулук курамдын ишмердүүлүгүнө мониторинг жүргүзүүнү камсыз кылуу	Педагогикалык ишмердүүлүктүн сапатын баалоо системасы кандай жүргүзүлөт?	- Педагогикалык ишмердүүлүктүн сапатын баалоо боюнча документтер - Студенттердин арыздарына

уга тийиш. Окутуунун сапатын баалоонун ар кандай механизмдерин уюштуруу (студенттерге суроо берүү, профессордук-окутуучулук курамдын сабактарына катышуу).	<p>- Окуучулар арасында мугалимдин рейтингин аныктоо иштери кандай жүрүп жатат?</p> <p>-Окуучулар менен мугалимдердин ортосундагы чыр-чатактын алдын алуу жана чечүү үчүн кандай чаралар көрүлөт?</p> <p>-Окуучулар менен мугалимдердин ортосундагы ишенимди, өз ара сый мамилени чыңдоо боюнча кандай чаралар көрүлүп жатат?</p> <p>-Бул процедураларда колдонулган критерийлер жетиштүү түрдө ачык, ачык жана объективдүүбү?</p>	<p>жооп берүү жана чыр-чатактарды чечүү боюнча далилдер.</p> <p>-Окутуучуларды жана студенттерди, ошондой эле кызыкдар тараптарды сурамжылоо жөнүндө маалымат.</p> <p>-Педагогикалык жамаатка өз ара баруулар журналы</p>
4.6. ОКОЖ атайын ыкмалар аркылуу профессордук-окутуучулар курамынын канааттануусуна мониторинг жүргүзүүнү камсыз кылууга тийиш. ОКОЖтун жетекчилиги ар кандай маселелер боюнча профессордук-окутуучулар курамынын суроо-талаптарына жооп бериши керек.	-ОКОЖтун жетекчилиги менен кызматкерлердин кайтарым байланышынын кандай механизмдери бар?	<p>- ОКОЖтун жетекчилиги менен персоналдын кайтарым байланыш системасы иштеп жаткандыгынын далили</p> <p>- жетекчиликке электрондук почтасы аркылуу</p>

Стандарт 5 «Материалдык жана маалыматтык ресурстар»

ОКОЖ жетишерлик жана окуу максаттарына ылайыктуу болгон жетиштүү окуу ресурстарынын жана студенттерди колдоо кызматтарынын болушун камсыз кылууга тийиш. Программаларды ишке ашыруунун ыкмалары студенттерди окуу процессин биргелешип курууда активдүү роль ойноого түрткү бериши керек. ОКОЖ студенттерди, профессордук-окутуучулар курамын, иш берүүчүлөрдү жана башка кызыкдар тараптарды тартуу жана маалымдуулук принциптеринин негизинде ишке ашырылып жаткан ишмердүүлүгү, алардын демилгеси, тынымсыз өнүгүүсү жана өзгөрүлүп жаткан шарттарга ыңгайлашуусу жөнүндө коомчулукка маалымдоого тийиш.

Таблица 5

Билим берүү программасын баалоо критерийлери	Каралууга тийиш болгон маселелер	Көмөкчү материалдардын тизмеси жана тастыктоочу документтер
5.1. ОКОЖ өзүнүн ишинин өзгөчөлүктөрүнө, анын ичинде билим берүү программаларын жана дистанттык окутууну ишке ашырууга ОКОЖдун инфраструктурасынын ылайык келерин көрсөтүшү керек.	- Материалдык-техникалык база (имараттар, курулмалар, окуу кабинеттери, лабораториялар, окуу-лабораториялык жабдуулар, жатаканалар) билим берүү программасын ишке ашырууга	<p>Маалыматтар:</p> <p>- окуучулар үчүн жеткиликтүү болгон окуу бөлмөлөрү жана көмөкчү жабдуулар,</p> <p>- студенттерге жеткиликтүү компьютерлер жана башка техникалык жабдуулар,</p>

<p>Аудиториялар, лабо-раториялар, байланыш жа-на компьютердик жабдуу-лар, окуу полигондору, техно-парктар орто талап-тарга жооп бериши керек. НКББП жалпы коомчулук-ту жана кызыкдар тарап-тарды маалымдоо үчүн маа-лыматты таратуунун ар кандай ыкмаларын (анын ичинде ММК, веб-ресурс, маалымат тармактары, ОКОЖтун веб-сайты ж.б.) колдонушу керек.</p>	<p>ылайыктуубу жана жетиш-түүбү? - Керектүү сандагы компь-ютерлер жана башка техни-калык жабдуулар барбы? - Билим берүү програм-ма-сын каржылоо окуу процес-син сапаттуу дең-гээлде камсыз кылууга мүмкүндүк береби? - Материалдык-техникалык базаны жаңыртуу кандай аралыкта жүргүзүлүүдө? - Сабактан тышкаркы убак-та компьютерлерди колдо-нуу мүмкүнчүлүгү барбы? - веб-ресурста, жалпыга ма-алымдоо каражаттарында жана басма сөздө жайгаш-тырылган маалыматтын форматы. - активдүү шилтемелерди камсыз кылуу.</p>	<p>- материалдык-техникалык жактан камсыздоо жана мо-дернизациялоо, - окуу жайдын финансылык шарттарын жакшыртуу стратегиясы. - ОКОЖтин расмий сайты - Журналдар, гезиттер, ра-дио, телевидение, буклет-тер</p>
<p>5.2. ОКОЖ окуу процес-синде коопсуздук талапта-рынын жана санитардык-гигиеналык ченемдердин сакталышын камсыз кылу-уга тийиш.</p>	<p>- Окуу процессиндеги ко-опсуздук талаптары кантип жана кандай документтерде аныкталган? -ОКОЖтун аймагында ко-опсуздук системалары жана коопсуздукту көзөмөлдөө системасы иштеп жатабы? - Санитардык-гигиеналык нормаларды жана өрт ко-опсуздугун, эмгекти коргоо жана коопсуздук талапта-рын сактоо боюнча айрым иштер канча жолу аткары-лып жатат?</p>	<p>-Тиешелүү органдардын эрежелерин, ченемдерин жана талаптарын сактоо бо-юнча документтердин бо-лушу</p>
<p>5.3. ОКОЖ студенттердин сабактан тышкаркы иштери үчүн эң ыңгайлуу шарттар-ды түзүүгө тийиш. Студенттерге төмөндөгү-дөй кызмат көрсөтүүлөрү тийиш: ашкана, жатакана, компьютердик борбор, китепкана, окуу залдары, спорт залдары, стадион, медпункт ж.б.</p>	<p>- Жатаканага кирүү про-цесси кандай жүрөт? - Жатаканада студенттер үчүн кандай шарттар түзүлгөн? - Окуучуларды тамак-аш менен камсыз кылууга, ме-дициналык жактан тей-лөөгө шарттар түзүлөбү? - ОКОЖто китепкана, ком-пьютердик борбор, спорт залдар, стадион барбы?</p>	<p>- жатаканада каттоону жана жашоону жөнгө салуучу до-кументтер - ашканалардын жана меди-циналык пункттардын бар экендигинин далили</p>
<p>5.4. ОКОЖ студенттерге ар кандай студенттик уюм-</p>	<p>- Студенттик кеңештер, ко-омчулук, форумдар барбы?</p>	<p>- Кеңештердин ишин жөнгө салуучу документтер</p>

дарды, форумдарды, онлайн коомдоштуктарды ж.б. түзүү аркылуу бири-бири менен баарлашуу мүмкүнчүлүгүн камсыз кылууга тийиш.		
5.5. Окуучуларды социалдык жактан колдоо системасы бар. Бул системанын негизги принциптери жана жоболору документтештирилген жана кызыкдар тараптарга, анын ичинде бүтүндөй коомго жеткиликтүү. Түзүлгөн социалдык колдоо кызматы бул багыттагы иштерди координациялайт.	- ОКОЖто студенттерди социалдык жактан колдоо боюнча кызматтар (студенттер кеңеши, студенттик профсоюз комитеттери ж.б.) барбы?	- студенттерди социалдык жактан колдоо системасынын иштешинин далили.

8. ӨЗҮН-ӨЗҮ БААЛОО БОЮНЧА КОМИССИЯНЫН КОРУТУНДУСУ

№	Баалоонун критерийлери	Окуу программанын позициясы			
		Ылайык келбейт	Жарым-жартылай	Ылайык келет	
СТАНДАРТ 1 "БИЛИМ БЕРҮҮ ПРОГРАММАЛАРЫ"					
1.1	НКББП билим берүү уюмунун миссиясына жана эмгек рыногунун талаптарына жооп берген так аныкталган билим берүү максаттарын жана окутуунун күтүлгөн натыйжаларын камтыйт. НКББПнын бүтүрүүчүсүнүн модели иштелип чыккан.				
1.2	Окуу жүктөмү, окуу ишинин эмгек сыйымдуулугу билим берүү тармагындагы КР ченемдик документтерине ылайык келет.				
1.3	НКББП теорияны жана практиканы натыйжалуу интеграциялап, студенттердин практиканын бардык түрлөрүн өткөрүү үчүн оорунду камсыз кылат.				
1.4	Билим берүү уюму эмгек рыногундагы өзгөрүүлөрдү, иш берүүчүлөрдүн талаптарын жана коомдун социалдык суроо-талаптарын эске алуу менен НКББПнын мазмунун жана түзүмүн кайра карап чыгууну камсыз кылууга милдеттүү.				
1.5	НКББП билим берүү процессинде инновациялык окуу-методикалык ресурстарды жана технологияларды колдонот. Билим берүү уюму окутуунун ар				

	кандай формаларын жана ыкмаларын колдонууну камсыз кылууга тийиш.				
1.6	НКББП окуучулардын ар кандай топторун, алардын муктаждыктарын аныктайт, аларга ийкемдүү окуу траекторияларын берет жана кошумча билим берүү кызматтарын уюштурат.				
Стандарт боюнча жыйынтык					
Стандарт 2 "Кабыл алуу, таануу жана сертификаттоо"					
2.1	НКББП окугандардын контингентин кабыл алуудан баштап бүтүргөнгө чейин саясатын көрсөтүшү жана анын жол-жоболорунун ачык-айкындыгын камсыз кылууга тийиш. Окутуунун бардык мезгилдерин жөнгө салуучу жол-жоболор (кабыл алуудан аяктоого чейин) аныкталууга, бекитилүүгө, жарыяланууга тийиш. НКББП кабыл алуунун жыйынтыктарына талдоо көрсөтүп, алынган натыйжалардын негизинде аны дайыма жакшыртып турууга тийиш.				
2.2	НКББП жаңы кабыл алынган жана чет өлкөлүк студенттер үчүн атайын адаптация жана колдоо программаларын кароого тийиш. Студенттердин академиялык мобилдүүлүгүнүн болушу, ошондой эле окуу үчүн гранттарды алууга ОКОЖ тарабынан жардам көрсөтүүшү керек.				
2.3	НКББП окуучулардын окуу процессинде ийгиликтерди камсыз кылуу үчүн квалификацияларды жана мурунку билим берүү мөөнөттөрүн объективдүү тааныйт.				
2.4	НКББП жарнак жана маалымат таркатуу боюнча бирдиктүү саясатты жүргүзөт. Келечектеги абитуриенттер жана кесипкөй ишканалар менен иштөөнүн жакшы иштеген системасы бар.				
Стандарт боюнча жыйынтык					
Стандарт 3 «Окуучуга багытталган окутуу жана студенттердин сабакка жетишүүнүсүн баалоо»					
3.1	НКББП окутуунун ар кандай ыкмаларын колдонуу жана окутуунун натыйжаларын баалоо боюнча кайтарым байланыш системасынын бар экендигин көрсөтүшү керек.				
3.2	НКББП окуучуларды баалоо процедуралары окуунун пландаштырылган натыйжаларына жана программанын максаттарына шайкеш келишин камсыз кылууга тийиш. НКББП окутуунун натыйжаларын баалоо механизминин ырааттуулугун, ачыктыгын, жеткиликтүүлүгүн объективдүүлүгүн жана апелляцияны дагы камсыз кылууга тийиш. НКББП студенттердин даттанууларына жооп берүү тартиби бар экендигин көрсөтүшү керек.				

3.3	НКББП окуучулардын окуусун таштоо себептерине мониторинг жүргүзөт жана окуудагы жетишкендиктерди жакшыртуу боюнча чараларды көрөт.				
3.4	НКББП окуучулардын ар кандай топторунун муктаждыктарын эске алуу менен ишке ашырылат. НКББП окутуунун жана контролдун заманбап, инновациялык ыкмаларын колдонуу менен билим берүү процессинин интеграцияланган маалыматтык системасына ээ болууга тийиш.				
3.5	НКББП студенттердин окуу жүктөмүнө, окуу көрсөткүчтөрүнө жана бүтүрүүсүнө, бүтүрүүчүлөрдүн ишке орношуусуна жана кесиптик ишмердигине мониторинг жүргүзөт. Активдүү бүтүрүүчүлөр ассоциациясынын/союздун болушу.				
Стандарт боюнча жыйынтык					
Стандарт 4 «Педагогикалык жана окуу-көмөкчү кызматкерлер»					
4.1	ОКОЖ кадрдык потенциалы ишке ашырылып жаткан НКББП жана эмгек мыйзамдарынын талаптарына ылайык келүүгө тийиш.				
4.2	ОКОЖ инновациялык билим берүү программаларын жана окутуу техноло-гияларын киргизүү үчүн профессордук-окутуучулук курамдын жана окуу-көмөкчү курамдын квалификациясын жогору-латуу системасынын бар экендигин көрсөтүшү керек. Мугалимдердин кесиптик жана инсандык өнүгүүсүнө түрткү берүү үчүн шарттарды түзүү. Академиялык мобилдүүлүктү өнүктүрүү, тиешелүү тармактардан практиктерди окутууга тартуу. Жаш мугалимдерди колдоо.				
4.3	Мугалимдер окуу куралдарын, окуу китептерин жана башка методикалык иштеп чыгууларды үзгүлтүксүз басып чыгарышат жана өркүндөтүшөт.				
4.4	НКББП студенттери тийиштүү адам ресурстары (кураторлор, академиялык кеңешчилер, жатаканадагы мугалимдер ж.б.) менен камсыз кылынат				
4.5	ОКОЖ профессордук-окутуучулук курамдын ишмердүүлүгүнө мониторинг жүргүзүүнү камсыз кылууга тийиш. Окутуунун сапатын баалоонун ар кандай механизмдерин уюштуруу (студенттерге суроо берүү, профессордук-окутуучулук курамдын сабактарына катышуу).				
4.6	ОКОЖ атайын ыкмалар аркылуу профессордук-окутуучулар курамынын канааттануусуна мониторинг жүргүзүүнү камсыз кылууга тийиш. ОКОЖтун жетекчилиги ар кандай маселелер боюнча профессордук-окутуучулар курамынын суроо-талаптарына жооп бериши керек.				
Стандарт боюнча жыйынтык					

Стандарт 5 «Материалдык жана маалыматтык ресурстар»				
5.1	ОКОЖ өзүнүн ишинин өзгөчөлүктөрүнө, анын ичинде билим берүү программаларын жана дистанттык окутууну ишке ашырууга ОКОЖдун инфраструктурасынын ылайык келерин көрсөтүшү керек. Аудиториялар, лабораториялар, байланыш жана компьютердик жабдуулар, окуу полигондору, технопарктер Орто талаптарга жооп бериши керек. НКББП жалпы коомчулукту жана кызыкдар тараптарды маалымдоо үчүн маалыматты таратуунун ар кандай ыкмаларын (анын ичинде ММК, веб-ресурс, маалымат тармактары, ОКОЖтун веб-сайты ж.б.) колдонушу керек.			
5.2	ОКОЖ окуу процессинде коопсуздук талаптарынын жана санитардык-гигиеналык ченемдердин сакталышын камсыз кылууга тийиш.			
5.3	ОКОЖ студенттердин сабактан тышкаркы иштери үчүн эң ыңгайлуу шарттарды түзүүгө тийиш. Студенттерге төмөндөгүдөй кызмат көрсөтүүлөрү тийиш: ашкана, жатакана, компьютердик борбор, китепкана, окуу залдары, спорт залдары, стадион, медпункт ж.б.			
5.4	ОКОЖ студенттерге ар кандай студенттик уюмдарды, форумдарды, онлайн коомдоштуктарды ж.б. түзүү аркылуу бири-бири менен баарлашуу мүмкүнчүлүгүн камсыз кылууга тийиш.			
5.5	Окуучуларды социалдык жактан колдоо системасы бар. Бул системанын негизги принциптери жана жоболору документтештирилген жана кызыкдар тараптарга, анын ичинде бүтүндөй коомго жеткиликтүү. Түзүлгөн социалдык колдоо кызматы бул багыттагы иштерди координациялайт.			
Стандарт боюнча жыйынтык				
Бардыгы				

8. Адабият

1. Кыргыз Республикасынын 2023-жылдын 11-августундагы № 179 “Билим берүү жөнүндө” Мыйзамы.
2. 2021-2023-жылдарга Кыргыз Республикасында билим берүүнү өнүктүрүү концепциясы.
3. 2021-2040-жылдарга Кыргыз Республикасында билим берүүнү өнүктүрүү стратегиясы.
4. Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2021-жылдын 4-майдагы № 200 “Кыргыз Республикасында 2021-2040-жылдарга билим берүүнү өнүктүрүү программасын бекитүү тууралуу” токтому.
5. Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2024-жылдын 15-майдагы No 246 “Билим берүү тармагындагы аккредитациялоо боюнча ченемдик укуктук актыларды бекитүү тууралуу” токтому.
6. Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министрлигинин Орто кесиптик билим берүүнүн мамлекеттик билим берүү стандарты.
7. Европалык Орто билим берүү мейкиндигинде (ESG) сапатты камсыздоо боюнча стандарттар жана колдонмолор (жаңы версия) (2015-жылдын 14-15-майда билим берүү министрлеринин Ереван конференциясында бекитилген).
8. ECTS (Европалык кредиттерди которуу жана топтоо системасы) колдонуу боюнча колдонмо. - Европа Биримдигинин Басылмалар кеңсеси, 2015-жыл, ISBN 978-92-79-43562-1 (2015-жылдын 14-15-майында билим берүү министрлеринин Ереван конференциясында бекитилген).
9. Инженердик, информатика, архитектура, табият таануу, математика боюнча өзүнчө же ар кандай адистиктердин айкалышы боюнча дипломдук программаларды аккредитациялоонун жалпы критерийлери, инженерия, информатика/информатика, табигый илимдер жана математика (ASIIN), Дюссельдорф (Германия), 2012, 55 б.б.
10. Criteria for accrediting Engineering technology programs, ABET, 2012, Baltimore.
11. Accrediting standards, ACEJMC, 2006.
12. Quality Procedures in the European Higher Education Area and Beyond - Second ENQA Survey, ENQA, 2008, Helsinki.